

Між небом і землею

Автор:

Марк Леві

Між небом і землею

Марк Леві

Лорен жила звичайним життям. У буденних радощах та дрібних проблемах. Працювала в лікарні, допомагала людям. Доки одного разу не потрапила в жахливу аварію. Вона опиняється в комі, за крок від смерті та життя. Артур – молодий архітектор. Він винаймає квартиру, планує щоденні справи. Одного дня хлопець зустрічає в помешканні молоду дівчину. Виявляється, вона – власниця квартири. Її звать Лорен, і вона не розуміє, чому лише Артур бачить її... А якщо Артур – остання нитка, яка не дає Лорен втратити себе десь між небом і землею? І тільки його любов здатна повернути її до життя...

Марк Леві

Між небом і землею

Для Луї

1

Літо 1996 року

На нічному столику зі світлого дерева щойно задзеленчав маленький будильник. Було пів на шосту ранку, і кімната купалася в золотому сяйві, яким могли палахкотіти лише світанки Сан-Франциско.

Усі мешканці спали: собака Калі – розпластана на великому килимку, а Лорен – загорнута в теплу ковдру посеред величезного ліжка.

У квартирі Лорен панувала неймовірна ніжність. Розташоване на останньому поверсі вікторіанського будинку на Грін-стрит, її помешкання складалося з кухні-вітальні в американському стилі, гардеробної, великої спальні й просторої ванної кімнати з віконцем. Світло-жовтий паркет із широкими дошками вкривав майже всю квартиру, тільки підлогу ванної було пофарбовано в чорно-білі квадрати. Білі стіни оздоблювали антикварні малюнки, придбані в галереях Юніон-сквер, а стелю обрамлювала вишукана дерев'яна різьба, створена руками талановитого столяра на початку століття. Лорен підкреслила її карамельною барвою.

Кілька кокосових килимків, обшитих бежевим джутом, лежали в кутках вітальні, ідальні та біля каміна. Навпроти вогнища гостинно розташувався диван зі світло-коричневим бавовняним покриттям, що так і вабив умоститися зручніше. Такі-сякі меблі ховалися в тіні гарненьких ламп із абажурами плісе, які власниця купувала по одному протягом останніх трьох років.

Ніч минула дуже швидко. Лорен, інтерн у лікарні «Сан-Франциско Меморіал», була змушена попрацювати понад звичну добу через пізне прибуття жертв великої пожежі. Перші машини швидкої завили біля санітарного боксу за десять хвилин до кінця її зміни, тож дівчина, не гаючи часу, взялася розподіляти поранених у різні підготовчі відділення під зневіреними поглядами колег. Вона віртуозно оглядала кожного пацієнта за кілька хвилин, чіпляючи на нього кольоровий ярлик, де зазначала важкість стану постраждалого, ставила йому попередній діагноз, призначала аналізи й спрямовувала санітарів до потрібного відділення. Розподіл шістнадцяти осіб, що прибули між північчю та чвертю на першу, завершився рівно о пів на першу, тож спеціально викликані хірурги змогли розпочати перші за цю ніч операції вже за п'ятнадцять хвилин перша.

Лорен допомагала хірургові Фернштейну дві операції поспіль і повернулася додому тільки після прямого наказу лікаря, який зауважив, що втома позбавляє її уважності, а тому ставить під загрозу здоров'я пацієнтів.

Посеред ночі дівчина виїхала з лікарняного паркінгу за кермом «тріумфа», швидко прямуючи порожніми вулицями додому. «Я дуже стомлена, а іду надто швидко», – повторювала вона собі щохвилини, борючись зі сном. Та самої думки про перспективу повернутися до лікарні – тільки не за куліси, а просто на сцену – вистачало, щоб не змикати очей.

Скориставшись пультом, Лорен відчинила двері гаража й запаркувала там свою стару автівку. Проминувши коридор, дівчина хутко помчала вгору головними сходами, раз у раз перескакуючи сходишки, а коли зайшла додому, зітхнула з полегшенням.

Стрілка годинника над каміном показувала пів на третю. Лорен скинула одяг на підлогу посеред просторої вітальні. Як мати вродила, вона рушила до кухні – приготувати чаю. У баночках, які прикрашали полиці, зберігалися різні види трав, неначе кожна частина дня потребувала особливого аромату настоянки. Дівчина поставила чашку на нічний столик, заповзла під теплу ковдру й миттєво заснула. Цей день виявився надто довгим, а наступний передбачав ранній підйом. Лорен вирішила скористатися тим, що її два відгули нарешті збігаються з офіційними вихідними, тому погодилася навідати друзів у Кармелі[1 - Кармел (англ. Carmel, повна назва – Carmel-by-the-Sea) – містечко на березі Тихого океану в окрузі Монтерей, штат Каліфорнія. (Тут і далі примітки перекладача, якщо не зазначено іншого.)]. Звісно, можна було б поспати трохи довше, виправдовуючись хронічною втомою, однак Лорен нізащо не хотіла відмовлятися від раннього пробудження. Вона обожнювала зустрічати світанки на дорозі вздовж Тихого океану, що з'єднує Сан-Франциско із затокою Монтерей.

У напівсні дівчина навпомацки знайшла кнопку, що вимикає дзеленчання будильника. Лорен потерла очі стиснутими кулачками й кинула перший погляд на Калі, що розляглася на килимі.

– Не дивися на мене так, я вже не належу цьому світові.

Почувши голос господині, собака квапливо обійшла навколо ліжка й поклала голову їй на живіт.

– Дівчинко, я тебе залишаю лише на два дні. Мама провідає тебе близько одинадцятої години. Посунься, я встану й дам тобі поісти.

Лорен випростала ноги, солодко позіхнула, простягнувши руки до неба, і стрибнула.

Скуйовдивши волосся, вона обійшла стільницю, відчинила холодильник, знову позіхнула, а тоді витягла масло, варення, тости, консерви для собаки, відкритий пакет прошуто, шматочок гауди, кухлик кави, два глечики з молоком, креманку яблучного пюре, два натуральних йогурти, кашу й половину грейпфрута; інша половинка лишилася на нижній полиці. Калі поглянула на господиню, кілька разів похитавши головою, тож Лорен зиркнула на неї й вигукнула:

– Я голодна!

Як і зазвичай, спершу вона приготувала сніданок для улюблениці, виклавши його у важку керамічну мисочку.

А потім насипала поїсти собі й умостилася за столиком. Звідти вона могла, ледь повернувши голову, милуватися Саусаліто і будиночками, які рясніли на пагорбах, мостом «Золота Брама», що, ніби струна, поєднав два береги затоки, риболовецьким портом Тібурона, а нижче – каскадами дахів, які простяглися аж до Марини[2 - Марина – район у Сан-Франциско.]. Лорен широко розчинила вікно – у місті панувала повна тиша. Світанкову млість порушували тільки змішані з криками мартинів туманні горни великих вантажних човнів, що прямували до Китаю. Дівчина ще раз потягнулась і жваво накинулася на сніданок, гідний Гаргантюа. Напередодні забракло часу, тож вона не встигла повечеряти. Дівчина тричі намагалася поласувати сандвічем, однак щоразу дзеленчав її пейджер, повідомляючи про прибуття чергового пацієнта, що потребує невідкладної допомоги. Коли Лорен натрапляла на знайомих, що розпитували її про життя, то відповідала лише одне: «Кваплюся». Ум'явши левову частку сніданку, вона поставила тарілку в раковину й рушила до ванної.

Лорен провела пальцями по дерев'яних жалюзі, аби їх прикрити, скинула до ніг білу бавовняну сорочку й ступила під душ. Потужний струмінь теплої води остаточно її розбудив.

Вийшовши з-під душу, вона обгорнула рушник навколо талії, лишаючи ноги й груди оголеними. Скорчила в дзеркало мармизку й вирішила зробити легкий макіяж. Надягла джинси, сорочку, скинула джинси, вбралась у спідницю, скинула й спідницю та повернулася до джинсів. Лорен витягла з шафи

циліндричну тканинну сумку, кинула туди кілька речей, предмети гігієни – і зрозуміла: тепер вона нарешті готова до вихідних. Озирнувшись, вона поглянула на безлад, що панував у квартирі, – на розкидані рушники, посуд у раковині, незастелене ліжко, – а тоді голосно й рішуче звернулася до всіх своїх речей:

– Нічого не кажіть і не бурчіть. Я завтра раніше повернуся й поприбираю за весь тиждень!

Потім Лорен схопила олівець і клаптик паперу й написала записку, яку причепила до дверцят холодильника великим магнітом-жабкою:

Мамо,

дякую за собачку. Головне – нічого не прибирай, я все зроблю, коли повернуся.

Калі заберу від тебе в неділю, близько п'ятої вечора. Люблю тебе.

Твоя улюблена лікарка

Лорен накинула пальто, ніжно погладила по голівці Калі, поцілувала її в лоб і зачинила двері квартири.

Вона спустилася великими сходами, вийшла надвір, щоб потрапити в гараж, і заскочила у свій старий кабриолет.

– Поїхала, я поїхала, – повторювала вона. – Повірити не можу, це ж справжнє диво! Головне, щоб ти захотіла завестися. Звісно, можеш кашлянути ще раз, але тоді я заллю твій двигун сиропом, перш ніж викинути тебе на звалище, і заміню тебе новенькою, оснащеною електронікою автівкою, без пусковика і примх холодними ранками, ти зрозуміла? Заводься!

Мабуть, стару англійку щиро вразила промова власниці, адже її двигун завівся з першого оберту ключа. Вимальовувався вдалий день.

Лорен повільно зрушила з місця, аби не розбудити сусідів. Грін-стріт – мальовнича вулиця, обрамлена деревами й будинками. Тут люди знають одне одного, неначе в селі. Проминувши шість перехресть до авеню Ван-Несс, однієї з двох найбільших артерій міста, дівчина довела швидкість до максимальної. Бліде світло, сповнюючись барвами за лічені хвилини, поволі пробуджувало сліпучі обриси міста. Машина стрімко мчала порожніми вулицями, а Лорен насолоджувалася хмільною миттю. Схили Сан-Франциско мають особливий хист – дарувати запаморочення.

Крутий поворот на Саттер-стріт. Шум і деренчання в кермовій передачі. Різкий спуск до Юніон-сквер, на годиннику – шоста тридцять, із касетного магнітофона ллється гучна музика. Лорен щаслива як ніколи. Можна забути про стрес, лікарню та обов'язки. Ці вихідні належатимуть тільки їй, і дівчина не має наміру гаяти ні хвилини. На Юніон-сквер спокійно. Уже за кілька годин тротуари повнитимуться туристами й містянами, що скуповуватимуться в магазинах навколо площі. Один за одним мчатимуть канатні трамваї [З - Канатний трамвай – один із видів громадського транспорту в Сан-Франциско й одна із цікавинок міста. Це гібрид трамвая з фунікулером і канатною дорогою.], засяють вітрини, довгий ланцюжок машин застрягне біля в'їзду до центрального паркінгу, схованого між садами, в яких музичні гурти продаватимуть ноти й приспіву за центи й долари.

Цієї світанкової хвилини панує тиша. Темніють згаслі вітрини, кілька волоцюг іще сплять на лавках. Охоронець паркінгу дрімає у своїй вартівні. «Тріумф» пожирає асфальт у ритмі руху важеля перемикання передач. Світлофор горить зеленим, і Лорен сповільнюється до другої швидкості, аби краще розрахувати поворот на Полк-стріт – одну з чотирьох вулиць, розташованих навколо площі. Убрана в хустину замість шолома і сп'яніла від емоцій, вона здійснює крутий віраж перед величезним фасадом будівлі «У Мейсі». Бездоганна крива; шини легенько поскрипують, долинає дивний шум, ритмічні постукування – усе відбувається дуже швидко, – і вже вони сплітаються, плутаються, розсипаються.

Раптовий удар! І час завмирає. Кермо й колеса більше не розуміють одне одного, зв'язок остаточно втрачено. Машина летить убік і ковзає по ще вологому шосе. Обличчя Лорен напружується. Її руки стискають аж надто слухняне кермо, ладне безкінечно обертатись у порожнечі, яка ставить хрест на цьому дні. «Тріумф»

продовжує їхати, час, здається, знову віднаходить свій ритм, а тоді раптом потягується, ніби від довгого позіхання. У Лорен іде обертом голова, але насправді це весь навколишній світ крутиться із запаморочливою швидкістю. Машина уявила себе дзигую. Колеса різко б'ються об тротуар, капот підскакує і, врізавшись у пожежний гідрант, продовжує задиратися до неба. Останнім зусиллям автомобіль обертається навколо своєї осі та виштовхує водійку, що враз стала заважкою для таких піруетів, які кидають виклик законам гравітації.

Тіло Лорен здійнялося в повітря, перш ніж упасти на фасад універмагу. Велетенська вітрина вибухає та осипається килимом зі скалок.

Скляне простираadlo приймає тіло молодої жінки, що спершу котиться по землі, а тоді завмирає. Скуйовджене волосся сплелось з уламками. А старенький «тріумф» закінчує гонитву і разом свою кар'єру, перевернувшись на спину на тротуарі. З черева автівки здіймається пара – і машина віддає свій останній подих. Остання примха старої англійки.

Лорен лежить, нерухома і тиха. Риси її обличчя спокійні, дихання повільне й рівномірне. Здається, напіввідкритий рот злегка всміхається. Очі заплющені, неначе дівчина спить. Довге волосся облямовує обличчя, а права рука впала на живіт.

Охоронець паркінгу кліпає очима у вартівні. Він усе бачив. «Як у кіно, але цього разу насправді», – скаже потім він. Чоловік підводиться, вибігає надвір, але опановує себе та повертається. Він гарячково знімає телефонну слухавку й набирає 911. Кличе на допомогу – і та вже вирушає.

Їдальня в лікарні Сан-Франциско – це величезна зала, підлогу якої вкрито білими кахлями, а стіни пофарбовано в жовтий колір. Багато прямокутних формайкових[4 - Формайка – назва міцного жаростійкого пластику, що використовується для покриття кухонних меблів.] столиків розташувалися вздовж центрального проходу, що веде до автоматів з їжею у вакуумній упаковці та напоями. Лікар Філіп Стерн спав, уместившись на одному зі столів. Він тримав у руках чашку холодної кави. Трохи далі гойдався на стільці його колега, витріщаючись у порожнечу. У глибині кишені Стерна задзеленчав пейджер. Він розплющив око й невдоволено гмикнув, поглянувши на годинник. За п'ятнадцять хвилин мала завершитися його зміна.

- Це неможливо! Не щастить же мені. Френку, зв'яжися з оператором.

Френк схопив телефон, що висів просто над ним на стіні, вислухав повідомлення, поклав слухавку й повернувся до Стерна.

- Підводься, старий, є справа для нас. Юніон-сквер, код три, здається, щось серйозне...

Обидва інтерни з відділення швидкої Сан-Франциско встали й рушили до санітарного боксу, де на них уже чекала машина із заведеним двигуном та увімкненими блимавками. Два короткі сигнали сирени ознаменували від'їзд другої бригади. На годиннику – за п'ятнадцять сьома, і Маркет-стрит порожня. Карета швидкої повним ходом летить крізь світанок.

- А гарна ж погода сьогодні буде, хай йому грець.

- На що ти скаржишся?

- Я дохлий, тож пролежу весь день і не скористаюся нею.

- Повертай ліворуч, рушаймо під «цеглу».

Френк послухався – і карета виїхала на Полк-стрит у напрямку Юніон-сквер. А тоді колега гукнув:

- Ну ж бо, тисни на газ, я їх бачу.

Прибувши на велику площу, інтерни насамперед помітили кістяк старого «тріумфа», зігнутого над пожежним гідрантом. Френк вимкнув сирену.

- Ти поглянь, ще й влучив, – зауважив Стерн, вискакуючи з карети швидкої.

Двоє поліціантів уже були на місці, й один із них спрямував Філіпа до розбитої вітрини.

- Де жертва? – запитав Френк у поліціанта.

– Там, перед вами. Це жінка. Вона лікар, вочевидь, працює на швидкій. Може, ви її знаєте?

Стерн уже став навколішки біля тіла Лорен і гукнув колезі, аби той швидше підбіг. Він уже розрізав ножицями джинси і светр, оголюючи шкіру потерпілої. На довгій нозі значний вигин, оточений гематомою, вказував на перелом. Інших помітних ушкоджень на тілі не спостерігалось.

– Підготуй присоски й розчин, у неї ниткоподібний пульс і немає тиску, частота дихання – 48, поріз на голові, закритий перелом у правому стегні і внутрішня кровотеча. Дай дві шини. Ти її знаєш? Вона з наших?

– Я вже бачив її, вона інтерн у реанімації, працює з Фернштейном. Єдина, хто його не боїться.

На останню заувагу Філіп не зреагував. Френк розташував сім присосок від монітора на грудях молоді жінки, приєднав кожна з них дротом певного кольору до портативного електрокардіографа й увімкнув прилад. Екран спалахнув миттєво.

– І що каже техніка?

– Нічого хорошого. Дівчина залишає нас. Тиск 80 на 60, пульс – 140, ціаноз губ. Я приготую ендотрахеальну трубку № 7, виконаємо інтубацію.

Лікар Стерн щойно ввів катетер і простягнув поліціянтові пляшку з розчином.

– Тримайте повище, мені потрібні обидві руки.

Миттєво переключившись із офіцера на свого напарника, він попросив увести в трубку для внутрішньовенного вливання п'ять міліграмів адреналіну, сто двадцять п'ять міліграмів «Солумедролу» й негайно підготувати дефібрилятор.

Температура тіла Лорен почала різко падати, а її кардіограма стала нестабільною. Унизу зеленого екрана заблимало червоне сердечко і водночас почав лунати короткий повторюваний писк, попереджаючи про неминучу фібриляцію серця.

- Ну ж бо, красуне, тримайся! У неї внутрішня кровотеча. Як там живіт?

- М'який. Мабуть, то нога кривавить. Ти готовий до інтубації?

Менш ніж за хвилину Лорен зробили інтубацію, до дихальної трубки причепили мундштук. Стерн попросив надати загальні показники, і Френк сказав, що дихання стабільне, а тиск упав до 50. Не встиг він закінчити речення, як уривчасте пицання змінилося різким свистом, що долинав із приладу.

- Ну от, у неї фібриляція, дай-но мені 300 джоулів.

Філіп притиснув електроди приладу один до одного.

- Добре, ти молодець! - крикнув Френк.

- Відійди, застосовую електрошок!

Під дією розряду тіло різко вигнулося, живіт дугою здійнявся до неба, а тоді опав.

- Ні, не працює.

- Виставляй на 360, починаємо спочатку.

- 360, уперед.

- Відійди!

Тіло підскочило й нерухомо впало.

- Дай п'ять міліграмів адреналіну і заряди до 360. Відійди!

Новий розряд, тіло підскакує.

- Фібриляція триває! Ми втрачаємо її, введи одиницю лідокаїну внутрішньовенно і заряджай. Відійди!

Тіло піднялося.

- Введи п'ятсот міліграмів берилію і негайно заряджай до 380!

Лорен дали ще один розряд, її серце зреагувало на введені ліки й забилося в стабільному ритмі, але тільки на кілька секунд: свист, який ненадовго змовк, залунав знову.

- Зупинка серця! - вигукнув Френк.

Філіп одразу ж, із надзвичайним завзяттям, узявся виконувати серцево-легеневу реанімацію. Намагаючись повернути дівчину до життя, він благав її:

- Не дуркуй, сьогодні така гарна погода, повертайся, не чини з нами так.

Потім він наказав колезі ще раз зарядити дефібрилятор. Френк спробував його вгамувати:

- Філіпе, облиш, це не допоможе.

Однак Стерн не здавався. Він гарикнув, щоб Френк зарядив дефібрилятор. Той послухався. Філіп укотре наказав йому відійти. Тіло знову вигнулося, але кардіограма лишилася рівною. Філіп знову взявся до масажу, на його лобі замерехтіли краплини поту. Утома тільки посилювала відчай молодого лікаря, не здатного прийняти власну неспроможність щось змінити. Його колега побачив, що поведінка Філіпа втрачає логіку. Уже багато хвилин тому варто було все припинити й констатувати смерть, однак він продовжував виконувати масаж серця.

- Передай-но сюди півміліграма адреналіну й підніми до 400.

- Філіпе, припини, це позбавлено сенсу. Вона мертва. Ти коїш казна-що.

- Стули пельку й роби що наказую!

Поліціант кинув запитальний погляд на інтерна, який стояв навколішки біля Лорен. Філіп не звернув на нього жодної уваги. Френк знизав плечима, впорснув нову дозу в перфузійну трубку й перезарядив дефібрилятор. Він установив пороговий показник на чотириста міліамперів. Стерн навіть не наказав відійти й одразу послав розряд. Уражена сильним струмом, грудна клітина дівчини різко здійнялася над землею. Однак лінія лишалася безнадійно рівною. Інтерн навіть не глянув на неї: він усе знав ще до останнього удару струмом. Він ударив кулаком у груди Лорен:

– Лайно, лайно!

Френк схопив його за плечі й міцно стиснув.

– Годі, Філіпе, ти вже зовсім береги плутаєш, заспокойся! Констатуй смерть і збираймося. Ти зараз просто не витримаєш, поїдь відпочинь.

Філіп стікав потом, його очі гарячково палали. Френк стихив голос, обхопив голову друга руками й змусив поглянути собі у вічі. Наказав заспокоїтися. Зауваживши відсутність реакції, дав Філіпу ляпаса. Молодий лікар нарешті зреагував. Тоді колега пом'якшив тон:

– Повертайся зі мною, друже, опануй себе.

Ослабнувши до краю, Френк відпустив Філіпа. Погляд його був так само порожній. Поліціанти нерухомо спостерігали за лікарями. Абсолютно розгублений Френк топтався на місці. Стоячи навколішки, згорблений Філіп повільно підвів голову, розтулив рот і тихо промовив:

– Час смерті – сьома година десять хвилин.

Тоді він звернувся до поліціанта, що досі тримав пляшку з розчином, затамувавши подих:

– Віднесіть її, все скінчено. Більше ми нічого не можемо для неї зробити. – Він підвівся, узяв колегу за плечі й повів його до машини швидкої. – Ходімо, ми повертаємося.

Обидва поліціянти не відривали поглядів від лікарів, доки ті сідали до машини.

- Щось ці медики непевні! - зауважив один із них.

Другий поліціант зиркнув на колегу.

- Тобі вже доводилося розслідувати справу, де загинув хтось із наших?

- Ні.

- Тоді ти не можеш збагнути, що вони переживають. Хутчіше, допоможи мені. Обережно піднімаємо тіло й кладемо його на ноші у фургон.

Швидка вже повернула за ріг вулиці. Поліціянти підняли нерухоме тіло Лорен, поклали його на ноші й накрили простирадлом. Кілька запізнілих витріщак залишали місце дії, адже виставу завершено.

Усередині машини швидкої мовчки сиділи лікарі. Френк перервав тишу.

- Що за муха тебе вкусила, Філіпе?

- Їй ще й тридцяти немає, вона лікарка - і надто гарна, щоб померати.

- Так, але саме це вона і зробила! Хіба щось змінюється від того, що вона лікарка, ще й красива? Вона могла бути бридкою і працювати в супермаркеті. Це доля, і нічого тут не вдієш. Настав її час. Ми повернемося, ти підеш поспиш і спробуєш лишити цю історію в минулому.

За два квартали позаду них поліцейне авто виїхало на перехрестя, а таксі перед ним проскочило на жовтий. Розгніваний поліціант різко загальмував і ввімкнув сирену, у відповідь на що водій «Лімо-Сервісу» зупинився й сухо вибачився. Тіло Лорен упало з кушетки. Чоловіки пройшли в задню частину машини, і молодший з них узяв Лорен за кісточки, а старший - за руки. Та коли він поглянув на грудну клітину жінки, його обличчя закам'яніло.

- Вона дихає!

- Що?

- Кажу тобі, вона дихає! Стрибай за кермо і їдь до лікарні!

- Повірити не можу! Казав же я, що ті двоє медиків якісь мутні.

- Стули пельку й кермуй. Я нічого не розумію, але вони про мене ще почують.

На очах обох шокованих інтернів поліційна машина різко обігнала швидку. Це ж «іхні копи»! Філіп хотів увімкнути сирену й помчати за ними, однак колега заперечив: він почувався спустошеним.

- Чому б це їм так летіти?

- Гадки не маю, - відказав Френк. - А може, це й не «наші». Вони всі однакові.

За десять хвилин інтерни запаркувалися біля поліційної машини, двері якої лишилися прочиненими. Філіп вийшов з авто й рушив до санітарного боксу. Він прямував до реєстратури, пришвидшуючись із кожним кроком, а тоді звернувся до працівниці за стійкою, навіть не привітавшись:

- У якій вона палаті?

- Хто, лікарю Стерн? - запитала чергова медсестра.

- Молода жінка, яку щойно привезли.

- Вона в третьому блоці, з нею Фернштейн. Здається, вона з його команди.

Старший поліціант, що стояв позаду, поплескав його по плечі.

- Коновали, чим ви взагалі думали?

- Перепрощую?

«Звісно, перепросити не завадить, – думав поліціант, – але цього не достатньо. Як він міг констатувати смерть дівчини, яка ще дихала у фургоні?»

– Ви хоч усвідомлюєте, що, якби не я, її б живою запхали в холодильник?

Він це так просто не залишить.

Тієї самої миті з блоку вийшов лікар Фернштейн. Він удав, ніби не помічає поліціанта, і звернувся одразу до молодого лікаря.

– Стерне, скільки доз адреналіну ви вкололи?

– Чотири рази по п'ять міліграмів, – відказав інтерн.

Професор дорікнув новачкові: мовляв, його поведінка свідчить про надмір зусиль, прикладених для порятунку жертви. А поліціанта він запевнив, що Лорен померла задовго до того, як лікар Стерн констатував її смерть.

А ще додав: єдина помилка медиків – те, що вони аж надто прагнули запустити серце пацієнтки і робили це за рахунок інших застрахованих осіб. Аби покласти край балачкам, він пояснив, що впорснута рідина скупчилася навколо перикарда.

– Коли ви різко загальмували, розчин потрапив у серце. Відбулася суто хімічна реакція, внаслідок якої серце запустилося. Це нічого не змінює, адже мозок жертви помер. Ну а щодо серця, то щойно з нього витече рідина, воно зупиниться, якщо цього не відбулося просто зараз, доки ми розмовляємо.

Він порадив поліціантові попросити вибачення у лікаря Стерна за надмірну емоційність своєї промови, а самому медикові сказав заскочити до нього, перш ніж іти додому.

Поліціант повернувся до Філіпа й буркнув:

– Бачу, корпоративна етика не лише в поліції існує. Не бажаю вам хорошого дня.

Він різко розвернувся й вийшов з лікарні. І хоча за ним уже зачинилися двері санітарного блоку, чути було, як він хряснув дверцятами автівки.

Стерн так і стояв, поклавши руки на стійку, й дивився, примружившись, на чергову медсестру.

– Що це взагалі за історія? – низала вона плечима й нагадала: – На вас чекає Фернштейн.

Філіп постукав у прочинені двері керівника Лорен. Професор запросив його всередину. Він стояв за своїм столом, повернувшись обличчям до вікна: вочевидь, чекав, що Стерн заговорить першим. Філіп так і зробив. Він зізнався, що не розуміє, про що той говорив із поліціантом. Фернштейн сухо його перебив.

– Послухайте, Стерне. Те, що я розповів поліціантові, – найпростіше пояснення, якого вистачить, аби він не написав на вас доповідну і не зруйнував вашу кар'єру. Ваша поведінка не припустима для людини з вашим досвідом. Коли настає смерть, треба вміти це визнати. Ми не боги, і ми не несемо відповідальності за долю. Ця дівчина померла ще до вашого прибуття, а впертість могла вам дорого коштувати.

– Але як ви поясните те, що вона знову почала дихати?

– Ніяк, та я й не можу цього зробити. Нам не все відомо. Вона мертва, лікарю Стерн. Хай навіть вам це не до вподоби, але вона відійшла. Мені начхати, що її легені здіймаються, а серце б'ється саме по собі. Її електроенцефалограма рівна. Смерть її мозку незворотна. Почекаємо, поки й інші органи відмовлять, а тоді спустимо її в морг. Крапка.

– Але ви не можете так вчинити, особливо коли є такі факти!

Фернштейн висловив роздратування, хитнувши головою і стишивши голос. Він не мав наміру вислуховувати моралі. Чи знає цей Стерн, скільки коштує день реанімації? Чи ж він гадає, що лікарня виділить ліжко, аби підтримувати штучне життя «овоча»? Він негайно наказав молодика подорослішати.

– Я відмовляюся прирікати родину на довгі тижні очікування біля ліжка нерухомої та несвідомої істоти, життя в якій підтримує лише апаратура. Відмовляюся брати на себе відповідальність за таке рішення, просто щоб потішити его якогось лікаря. А тепер підіть прийміть душ і згиньте з моїх очей.

Та молодий інтерн так і лишився стояти перед професором, наводячи аргументи з подвоєним завзяттям. Він констатував смерть через десять хвилин після того, як у пацієнтки зупинилося серце. Її серце й легені померли. Так, він докладав багато зусиль, адже вперше за всю медичну кар'єру відчув, що ця жінка не хотіла померати. Він описав, як побачив у її розплющених очах боротьбу. Дівчина відмовлялася зникати в порожнечі.

Тож він боровся за неї довше, ніж прийнято, і через десять хвилин, усупереч будь-якій логіці, усупереч всьому вивченому, серце знову забилося, легені почали вдихати й видихати повітря – вона повернулася до життя.

– Ви маєте рацію, – не здавався він. – Ми лише лікарі, і нам не відомо абсолютно все. Ця жінка також лікар. Благаю, дайте їй шанс! Ми ж бачили, як після шести місяців коми люди поверталися до життя, хоч ми й нічого не розуміли. Те, що з нею сталося, не траплялося раніше ні з ким, і байдуже, скільки це коштуватиме. Не відпускайте її, вона не хоче йти, саме це вона нам сказала.

Перш ніж відповісти, професор витримав паузу.

– Лікарю Стерн, Лорен була однією з моїх учениць. Вона мала кепський характер, але справжній талант. Я дуже цінував її й покладав великі надії на її кар'єру. На вашу також багато покладаю. Розмову завершено.

Стерн вийшов з кабінету, не зачинивши дверей. У коридорі на нього чекав Френк.

– Що ти тут робиш?

– Ти взагалі з головою не дружиш, Філіпе? Ти знаєш, на кого підвищував голос?

– Яка різниця?

– Чоловік, із яким ти розмовляв, – викладач тієї дівчини, він знає її і працював разом з нею вже п'ятнадцять місяців. Він урятував більше життів, ніж ти взагалі зміг би за все своє лікарське життя. Ти маєш навчитися опановувати себе, бо часом правиш нісенітницю.

– Залиш мене в спокої, Френку. На сьогодні я вже наслухався напучувань.

Лікар Фернштейн зачинив двері кабінету, зняв слухавку, завагався, повісив її, ступив кілька кроків до вікна – і знову різко схопив телефон. Попросив з'єднати його з операційним блоком. Невдовзі на тому боці дроту пролунав голос.

– Це Фернштейн, готуйтеся, за десять хвилин зробимо операцію. Я передам вам матеріали.

Він обережно поклав слухавку, похитав головою і вийшов із кабінету. Дорогою натрапив на професора Вільямса.

– Як ти? – поцікавився той. – Вип'ємо кави?

– Ні, не можу.

– А що ж ти робиш?

– Дурницю, я готуюся зробити дурницю. Маю бігти, зателефоную тобі пізніше.

Фернштейн зайшов до операційної. Зелений халат був завузьким для нього. Медсестра надягла йому на руки стерильні рукавиці. У величезній палаті команда оточила тіло Лорен. Монітор позаду голови пацієнтки здригався в ритмі її дихання та серцебиття.

– Що з показниками? – запитав Фернштейн в анестезіолога.

– Стабільні, надзвичайно стабільні. Шістдесят п'ять і сто двадцять на вісімдесят. Вона спить, гази крові в нормі. Можете починати.

– Так, ви маєте рацію, спить.

Скальпель розрізав стегно вздовж перелому. Починаючи розсовувати м'язи, Фернштейн звернувся до всієї команди. Називаючи їх «любими колегами», він пояснив, що зараз вони побачать, як професор хірургії з двадцятирічним стажем виконуватиме операцію рівня п'ятикурсника: репозицію стегнової кістки.

– А знаєте, чому я її виконуватиму? Бо жоден п'ятикурсник не погодиться лікувати перелом людині, мозок якої помер понад дві години тому.

Також він попросив їх не ставити зайвих запитань, адже процедура триватиме не більш ніж п'ятнадцять хвилин, і подякував за співпрацю. Лорен була його ученицею, тож інші лікарі, присутні в операційній, розуміли хірурга й погодилися підтримати його.

Прийшов рентгенолог і передав йому знімки, де було помітно гематому на рівні потиличної долі. Вирішено зробити пункцію, щоб знизити тиск. Отвір зробили в задній частині голови: на екрані було видно, як тонка голка проходила крізь оболонку головного мозку. Хірург спрямував її до гематоми. Здається, мозок не пошкоджено. Кров'яний потік ринув у зонд – і внутрішньочерепний тиск знизився практично миттєво. Анестезіолог збільшив постачання кисню до мозку через інтубацію дихальних шляхів. Звільнившись від тиску, клітини повернулися до нормального метаболізму, знищуючи поступово накопичені токсини. Що далі просувалася операція, то більше настрій у команді змінювався. Усі поступово забували, що оперують, по факту, мертву людину. Кожен долучився до справи – професіонали діяли ретельно й злагоджено. Зробили рентген переламаних ребер і виправили їх, виконали пункцію плеври. Операцію проводили методично й чітко.

П'ять годин по тому професор Фернштейн лягнув рукавицями, знімаючи їх із рук. Він попросив, щоб пацієнтці зашили рани й перевели її до реабілітаційної палати. А також наказав, щоб дихальний апарат відключили, щойно завершиться дія анестезії.

Лікар іще раз подякував команді за допомогу й зазначив, що розраховує на нерозголошення цієї ситуації в майбутньому. Перш ніж вийти з операційної, він попросив одну з медсестер, Бетті, попередити його, коли вона відімкне дихальний апарат. Він залишив блок і швидко попрямував до ліфтів. Проминаючи стійку реєстрації, поцікавився у медсестри, чи досі лікар Стерн перебуває в лікарні. Дівчина сказала:

- Ні, він пішов у дуже пригніченому стані.

Фернштейн подякував, попрощався і сказав, що буде у своєму кабінеті, раптом комусь знадобиться.

З операційного блоку Лорен перевели до реабілітаційної палати. Бетті під'єднала кардіомоніторинг, електроенцефалограф й інтубаційну трубку апарата штучного дихання. Обвішана такими аксесуарами, жінка на ліжку скидалася на космонавтку. Медсестра взяла кров на аналіз і вийшла з палати. Пацієнтка мирно спала; здавалося, ніби її повіки вимальовували обриси ніжного й глибокого всесвіту сну. Минуло півгодини, тож Бетті зателефонувала професору Фернштейну і зазначила, що Лорен більше не перебуває під анестезією. Фернштейн поцікавився її життєвими показниками, і медсестра підтвердила його очікування - ті лишаються стабільними. Вона попросила, щоб він підтвердив стратегію подальшої поведінки.

- Відключайте апарат штучного дихання. А я скоро спущуся.

Він поклав слухавку. Бетті зайшла до палати й від'єднала трубку, щоб пацієнтка спробувала дихати самостійно. За кілька секунд медсестра витягла канюлю, звільнивши трахею. Вона відгорнула пасмо волосся Лорен з обличчя, поглянула на дівчину з ніжністю, а тоді вийшла, вимкнувши за собою світло. Палату осявало тільки зелене світло енцефалографа. Лінія досі лишалася рівною. На годиннику була двадцять перша година й панувала тиша.

За годину сигнал осцилографа затремтів - спершу зовсім трохи. Раптом крайня точка здійнялася вгору, окресливши різкий пік, а потім із запаморочливою швидкістю опала, повернувшись до горизонтальної прямої.

Не було нікого, хто міг би засвідчити цю аномалію. Так склалося, що Бетті повернулася до палати лише за годину після цього. Вона виміряла показники Лорен, розгорнула кілька сантиметрів паперу, на який виводилися показники апарата, зауважила аномальний пік, насупила брови й проглянула ще кілька сантиметрів. Побачивши подальше падіння графіка, Бетті кинула папірець, не загадуючись додатковими питаннями. Вона зняла слухавку настінного телефона і зв'язалася з Фернштейном.

– Це я, пацієнтка перейшла в глибоку кому зі стабільними показниками. Що мені робити?

– Знайдіть ліжко на п'ятому поверсі. Дякую, Бетті.

Фернштейн повісив слухавку.

4

Зима 1996 року

Артур пультом відчинив двері гаража й прилаштував там машину. Піднявся внутрішніми сходами й зайшов до свого нового помешкання. Він захряснув двері ногою, поставив сумку, зняв пальто й плюхнувся на диван. Посеред вітальні майже двадцять розкиданих коробок звернулися до його сумління. Чоловік зняв костюм, натягнув джинси й узявся розбирати ящики та розставляти книги, що містилися в його бібліотеці. Паркет скрипів під ногами. Значно пізніше ввечері, коли все закінчилося, він склав пакувальний папір, пропилососив і завершив облаштування кухонного куточка. А тоді поглянув на своє нове гніздечко.

– Здається, я перетворююся на педантичного маніяка, – мовив він сам до себе.

Вирушивши до ванної кімнати, Артур завагався, обираючи між ванною і душем, та зрештою набрав води, увімкнув маленьке радіо, що стояло на батареї біля шафи-гардеробної, роздягнувся й ліг у ванну, зітхнувши з полегшенням.

Доки Пеггі Лі наспівувала «Fever» на 101.3 FM, Артур кілька разів пірнув у ванну з головою. Спершу його здивувала акустична якість пісні, яку він слухав, а потім надзвичайний реалізм стереофонії – особливо коли сам пристрій мав би бути монофонічним. Добре прислухавшись, Артур збагнув, що клацання пальців у ритм мелодії долидало з шафи. Заінтригований, він виліз із води й навшпиньки пішов до дверей гардеробної, щоб краще чути. Звук ставав усе чіткішим. Він завагався, а тоді затамував подих і відчинив стулки. Витріщивши очі, він позадкував.

Між вішаками ховалася жінка. Вона заплющила очі, вочевидь, поглинута ритмом мелодії, й клацала, притиснувши великий палець до вказівного. А ще – підспівувала.

– Хто ви така і що тут робите? – поцікавився він. Жінка підскочила й широко розплющила очі.

– Ви мене бачите?

– Звісно ж, бачу.

Здавалося, ніби вона повністю здивована тим, що її помітили. Артур зауважив, що не належить ні до сліпих, ні до глухих, і знову повторив запитання: що вона тут робить? А незнайомка відповіла лише, що це «надзвичайно». Артур не бачив нічого «надзвичайного» в ситуації, що склалася, і вже куди роздратованіше втретє поставив запитання: що робить вона у його ванній такої глупої ночі?

– Гадаю, ви не усвідомлюєте, в чому річ, – не вгавала вона, – торкніться моєї руки!

Він стояв, збитий з пантелику. Вона наполягала:

– Будь ласка, торкніться моєї руки.

– Ні, я не торкатимуся вашої руки, що тут узагалі коїться?

Вона взяла Артура за зап'ястя і поцікавилася, чи відчуває він її дотик. Той роздратовано, але впевнено підтвердив, що відчув, коли вона до нього доторкнулася, а також що він її чудово бачить і чує. Уже вчетверте він запитав, хто вона така і що робить у шафі його ванної. Гостя повністю проігнорувала запитання і радісно повторила: те, що він її бачить, чує і може торкнутися, – «дивовижно».

Виснажений довгим днем, Артур був не в настрої.

– Міс, годі. Це жарт мого напарника? Хто ви така?

Дівчина за викликом як подарунок на входини?

- А ви завжди такий вульгарний? Невже я схожа на шльондру?

Артур зітхнув.

- Ні, ви не схожі на шльондру, але ви чомусь сховалися в моєму гардеробі близько півночі.

- Між іншим, це ви тут голяка, а не я!

Артур підскочив, схопив рушника, обгорнув його навколо стегон і спробував опанувати себе. А тоді підвищив голос.

- Ну все, добре, час завершувати гру. Виходьте он туди, повертайтеся до себе і скажіть Полу, що це дуже посередньо, дуже-дуже посередньо.

Дівчина не знала жодного Пола і наказала Артурові не кричати. Зрештою, вона не глуха, це всі інші її не чули, а в неї проблем зі слухом нема. Артур же стомився й не розумів, що коїться. Дівчина видавалася дуже схвильованою, а сам він щойно завершив переїзд і хотів тільки, аби його лишили в спокої.

- Будьте ласкаві, заберіть свої речі й повертайтеся додому. І вилізьте вже з цієї шафи.

- Якщо чесно, це не так і просто, я ще не відпрацювала абсолютну точність. Але останніми днями стало трохи краще.

- Що стало краще останніми днями?

- Заплющте очі, я спробую.

- Ви спробуєте що?

- Вийти з шафи. Ви ж цього хочете? Отже, заплющте очі. Мені потрібно сконцентруватися. І стуліть пельку на дві хвилини.

- Та ви зовсім пришелепкувата!

- Припиніть уже хамити, стуліть пельку й заплющте очі. Не сидіти ж нам тут усю ніч.

Артур розгубився й послухався. За дві секунди він почув голос, що долинав із вітальні.

- Непогано. Надто близько до дивана, але непогано.

Він квапливо вийшов із ванної й побачив, що жінка сіла на підлозі посеред кімнати. І поводитися так, ніби все гаразд.

- Ви лишили килими, це добре. Але картина на стіні - жахлива.

- Я вішаю ті картини, які мені подобаються, там, де хочу, а ще я хотів би поспати, тож якщо ви відмовляєтеся сказати, хто ви, нічого страшного. Просто забирайтеся геть, негайно! Повертайтеся до себе!

- Але я і є у себе! Принаймні колись була. Це все так бентежно.

Артур кивнув. Він винаймав цю квартиру вже десять днів, тому повідомив незнайомці, що це таки його дім.

- Так, знаю, ви мій посмертний квартирант. А це навіть кумедно.

- Ви верзете якісь дурниці. Власниця - сімдесятирічна жінка. І що означає «посмертний квартирант»?

- О, як би її потішили ваші слова! Насправді їй шістдесят два, це моя мама, а ще наразі офіційний опікун. Справжня власниця - я.

- У вас є офіційний опікун?

- Так, зважаючи на контекст, мені збіса важко підписувати папери.

- Вас поклали до лікарні?

- Це ще м'яко сказано.

- Мабуть, вони там дуже хвилюються. А про яку лікарню йдеться? Я вас туди відвезу.

- Скажіть, ви вирішили, що я божевільна, яка втекла з психлікарні?

- Ні, але...

- Бо божевільна після шльондри - якось забагато як на перше знайомство.

Чхати він хотів, божевільна вона чи повія, адже був виснажений і просто прагнув поспати. Вона ж не вгавала і продовжувала наступ.

- Якою ви мене бачите? - знову запитала вона.

- Я не розумію запитання.

- Яка я? Оскільки я не бачу себе в дзеркалах, хочу знати, який маю вигляд.

- Схвильована, дуже схвильована, - незворушно відказав він.

- Я маю на увазі фізично.

Артур завагався, а тоді описав: висока, з дуже великими очима, гарними вустами і милим обличчям, що суперечило її поведінці, сказав про довгі руки, які виписували елегантні рухи.

- Якби я у вас попросила вказати станцію метро, ви б розповіли про всі пересадки?

- Даруйте, але я не розумію.

- Ви завжди так детально описуєте жінок?

– Як ви зайшли? У вас є дублікат ключа?

– Він мені не потрібен. Просто неймовірно, що ви мене бачите.

Вона невтомно повторювала: те, що він її бачить, – це диво. Зауважила, що їй дуже сподобалося, як він її описав, і запросила сісти поруч.

– Те, що я вам розповім, непросто збагнути й неможливо пояснити, але якщо ви готові вислухати мою історію, якщо хочете довіритися мені, то, може, зрештою навіть повірите. І це дуже важливо, адже ви, самі того не знаючи, єдина людина у світі, з якою я можу розділити таємницю.

Артур зрозумів: вибору немає. Він мусить вислухати, що розкаже ця дівчина. І хоча йому хотілося тільки спати, він сів біля неї й почув найнеймовірнішу історію у своєму житті.

Її звали Лорен Клайн, і вона інтерн-медик. Півроку тому потрапила в автокатастрофу через відмову кермового механізму.

– Відтоді я в комі. Ні, зарано робити висновки, дозвольте пояснити.

Вона нічого не пам'ятала про аварію. Прийшла до тями тільки після операції в реабілітаційній палаті. Охоплена дивними відчуттями, вона чула все, що говорили навколо неї, але не могла ні поворухнутися, ні заговорити. Спершу вона гадала, що причина в анестезії.

– Я помилилася. Минали години – а я все не могла фізично прокинутися.

Вона й далі була здатна все сприймати, от тільки не мала змоги спілкуватися із зовнішнім світом. Потім пережила найбільший страх у своєму житті, багато днів думаючи, ніби її розбив параліч.

– Ви навіть не уявляєте, через що я пройшла. Лишитися навіки бранкою власного тіла.

Понад усе вона хотіла померти, втім складно вчинити самогубство, коли ти навіть мізинчиком поворушити не можеш. Мати сиділа біля її ліжка. Лорен подумки благала, щоб та задушила її подушкою. А потім до палати зайшов лікар. Вона впізнала голос – це ж її викладач. Місіс Клайн запитала, чи може донька почути, коли до неї звертаються, на що Фернштейн відповів: «Гадки не маю, але дослідження дозволяють вважати, що люди в її стані здатні сприймати зовнішні сигнали, тож потрібно стежити за словами, розмовляючи біля неї».

– Мама хотіла знати, чи повернусь я колись. Лікар же спокійно відповів, що гадки не має, однак варто зберігати надію, адже траплялося, що хворі поверталися до життя через багато місяців. Дуже рідко, але таке буває. Усе можливо. «Ми ж не боги і всього не знаємо, – мовив він і додав: – Глибока кома – таємниця для медицини».

Як не дивно, Лорен відчула полегшення, адже її тіло лишилося неушкодженим. Діагноз не дуже втішний, але хоча б не остаточний.

– Тетраплегія[5 - Тетраплегія – параліч усіх чотирьох кінцівок.] невиліковна, а ось у разі глибокої коми є надія, хоч і мінімальна, – додала Лорен.

Тижні проминали один за одним – довгі й щораз повільніші. Вона проживала їх у спогадах і думала про інші місця. Якось уночі, мріючи про життя по той бік дверей палати, вона уявила коридор, медсестер, які проходили там, тримаючи в руках картки чи штовхаючи візки, своїх колег, що переходили з однієї палати в іншу...

– Саме тоді це сталося вперше: я опинилася посеред коридору, який так зосереджено уявляла. Спершу я подумала, що уява зіграла зі мною злий жарт, адже я добре знаю лікарню – місце, в якому працюю. Однак ситуація була надзвичайно реалістичною. Я побачила навколо себе працівників: Бетті відчинила шафу, витягла звідти компреси й зачинила її, Стівен пройшов, чухаючи голову. У нього нервовий тік, тож він постійно чинить так.

Лорен почула, як відчиняються двері ліфта, відчула аромат їжі, яку несли черговим працівникам. Ніхто її не помічав: не знаючи про присутність дівчини, люди проходили повз, навіть не намагаючись її обійти. Втомившись, вона повернулася у своє тіло.

За наступні кілька днів Лорен навчилася мандрувати лікарнею. Думала про ідальню – і опинялася там, про відділення екстреної допомоги – і бінго, вона вже на місці. Через три місяці вправлянь вона змогла виходити з приміщення лікарні. Розділила вечерю із парою французів в одному зі своїх улюблених ресторанів, подивилася половину фільму в кінотеатрі й провела кілька годин у маминій квартирі.

– Більше я так не робила: надто боляче перебувати поруч із нею, коли не можеш спілкуватися.

Калі відчувала її присутність і божеволіла від цього: кружляла і скавчала. А потім Лорен повернулася сюди, адже це її дім і тут вона почувалася найкраще.

– Я живу в абсолютній самотності. Ви не уявляєте, як це: не мати змоги ні до кого заговорити, бути абсолютно прозорою, більше не існувати в житті інших людей. Тож зрозумійте, наскільки я здивувалась і зраділа, коли ви звернулися до мене сьогодні ввечері, там, у шафі, і коли я збагнула, що ви мене бачите. Не знаю чому, але доки це триває, я б могла розмовляти з вами годинами, мені так потрібно поговорити – накопичилися сотні фраз.

Шаленство слів змінилося миттю тиші. На очах у дівчини забриніли сльози. Вона поглянула на Артура. Провела рукою по щоці та носу.

– Досі вважаєте мене божевільною?

Артур заспокоївся. Його зворушила емоційна історія молоді жінки, зачаклувала абсурдна розповідь, яку він щойно почув.

– Ні, це все дуже... Як сказати... Бентежно, дивно, незвично. Не знаю, що сказати. Я б хотів вам допомогти, але не знаю як.

– Дозвольте мені лишитися тут, я буду зовсім непомітною і вам не заважатиму.

– Ви справді вірите в те, що тільки-но розповіли?

– Ви зовсім мені не повірили? Ви переконали себе, що навпроти вас – повністю приджмелена дівчина? Та у мене в будь-якому разі не було жодного шансу.

Він попросив, щоб вона поставила себе на його місце. Наче вона опівночі побачила дуже схвильованого чоловіка, що ховається в шафі її ванної. А він би намагався їй пояснити, що він щось на кшталт привида, в комі. Що вона подумала б і якою була б її перша реакція?

Риси обличчя Лорен розгладилися й посеред сліз виринула усмішка. Зрештою дівчина зізналася:

- Насамперед я б точно заверещала, тож у вас є пом'якшувальні обставини.

Чоловік подякував.

- Артуре, благаю вас, повірте мені. Ніхто б не зміг такого вигадати.

- Та ні, мій компаньйон здатен придумати жарти й більшого масштабу.

- Та забудьте вже про свого компаньйона! Він тут ні до чого, це не розіграш.

Коли Артур запитав, звідки дівчина знає його ім'я, та відповіла, що перебувала тут задовго до того, як він переїхав. Вона бачила, як він приходив оглядати квартиру, як підписував з агентом із нерухомості договір про оренду на кухонному столі. Вона була тут і тоді, коли приїхали коробки з його речами, і коли він зламав макет літака, розпаковуючи їх. Якщо щиро, то їй шкода, що так сталося, але вона добряче насміялася з його гніву. А ще вона бачила, як він повісив ту бридку мазанину над ліжком.

- У вас є маніакальні схильності: двадцять разів пересовувати диван, щоб потім поставити його в єдине доречне місце! Мені навіть підказати вам хотілося, наскільки це очевидно. Я тут з вами з першого дня. Увесь час.

- А коли я приймаю душ чи сплю, ви також поруч?

- Я не вуаеристка. Зрештою, у вас непогана статура. Варто було б звернути увагу на жирок на животі, але загалом ви нічого.

Артур насупився. Вона була дуже переконливою – чи то пак переконаною, – однак йому здавалося, ніби вони ходять по колу. Історія цієї жінки не трималася

купи. Якщо вона хотіла в неї вірити, то це її проблема, не було жодного сенсу намагатися довести їй протилежне, він же не її психіатр. Він хотів спати, тому запропонував Лорен лишитися на ніч. Він заночує на дивані у вітальні, «для якого йому зовсім не важко було підібрати місце», а їй віддасть свою кімнату. Завтра ж вона повернеться додому, у лікарню чи куди захоче – і їхні шляхи розійдуться.

Проте Лорен не погоджувалася, вона похмуро стала навпроти нього із твердим наміром, аби її почули. Глибоко вдихнувши, вона перелічила дивовижну низку фактів і дій, які він зробив протягом останніх кількох днів. Вона переказала йому телефонну розмову із Керол-Енн, що відбулася позавчора близько одинадцятої вечора.

– Вона кинула слухавку, щойно ви прочитали їй нотацію – між іншим, досить помпезну – щодо причин, через які ви не хочете більше чути про ваші стосунки. Повірте мені!

Вона нагадала йому про два кухлики, які він розбив, розпаковуючи ящики – «Повірте мені!», – про те, як він проспав і обпікся гарячою водою в душі – «Повірте мені!», – а також про час, який він провів, шукаючи ключі від машини й нервуючись на самоті.

– Та повірте мені, чорти б вас ухопили! До речі, на мою думку, ви дуже неуважний, адже ключі ті лежали на маленькому столику в передпокої. Представники телефонної компанії прийшли у вівторок, о сімнадцятій годині, – вам довелося півгодини чекати. Ви з'їли сандвіч із пастромі[6 - Пастрамі – м'ясний делікатес із яловичини. Страва єврейської кухні Румунії та Молдови.], поставили пляму на куртці й переодягнулися перед виходом. Тепер ви мені вірите?

– Як довго ви шпигуете за мною і навіщо?

– Але як я маю за вами шпигувати? Це ж не «Вотергейт»![7 - «Вотергейт» – архітектурний комплекс у Вашингтоні. Готель став відомим через «Вотергейтський скандал» 1972–1974 рр., що закінчився відставкою президента США Річарда Ніксона.] Тут немає всюди камер і мікрофонів!

– А чому б і ні? Це все одно було б логічніше за вашу історію!

- Хапайте ключі від машини!

- І куди ми поїдемо?

- У лікарню, я покажу вам себе.

- Ну звісно! Скоро перша година ночі, а я попросю до лікарні на іншому боці міста і попрошу чергових медсестер бути такими ласкавими й негайно провести мене в палату незнайомої жінки, тому що її привид у моїй квартирі. Я хотів би поспати, а примара дуже вперта, тож це єдиний спосіб змусити її дати мені спокій.

- А ви бачите інший?

- Що - інший?

- Інший спосіб. Невже ви справді зможете заснути?

- Господи Боже, то що ж мені зробити, аби таке диво нарешті сталося?

- Ви не вірите в Бога, ви самі казали про це по телефону своєму компаньйону, коли обговорювали контракт: «Поле, я не вірю в Бога, і якщо нам дістанеться ця справа, то лише тому, що ми найкращі, а якщо ми втратимо її, то варто зробити висновки й поставити під сумнів свої принципи». Так ось, хоча б на п'ять хвилин поставте під сумнів свої принципи - це все, про що я прошу. Повірте мені! Ви мені потрібні, ви єдина людина...

Артур зняв слухавку і набрав номер компаньйона.

- Я тебе розбудив?

- Та ні, зараз перша ночі, і я тільки й чекав, щоб ти мені зателефонував, перш ніж піти спати, - відказав Пол.

- Чому? Чому я мав тобі зателефонувати?

- Ні, ти не мав мені телефонувати, але так, ти мене розбудив. Чого ти хочеш у такий час?

- Щоб ти де з ким поговорив. А ще хочу сказати, що твої жарти стають усе тупішими.

Артур простягнув слухавку Лорен і попросив її поговорити з компаньйоном. Вона не змогла її взяти, пояснивши, що не здатна брати предмети до рук. По той бік дроту Пол нетерпляче запитав, з ким Артур розмовляє. Артур переможно всміхнувся й натиснув на кнопку «Гучний зв'язок».

- Ти чуеш мене, Поле?

- Так, я тебе чую. Поясни, у що ти граєшся? Я б хотів поспати.

- Я б також хотів поспати, тож замовкни на хвилинку. Поговоріть із ним, Лорен, поговоріть із ним негайно!

Вона знизала плечима.

- Якщо хочете. Вітаю, Поле. Я впевнена, що ви мене не чуєте, але свого компаньйона ви зараз не чуєте також.

- Слухай, Артуре, якщо ти телефонуєш, щоб помовчати в слухавку, вже справді дуже пізно.

- Відповідай їй.

- Кому?

- Людині, яка щойно з тобою розмовляла.

- Але людина, яка щойно зі мною розмовляла, - це ти, і я тобі відповідаю.

- Ти нікого більше не чув?

- Послухай-но, Жанно д'Арк, у тебе глюки через перевтому?

Лорен співчутливо глянула на Артура.

Той похитав головою: хай там як, якщо Лорен і Пол у змові, так просто вони не відступляться.

З гучномовця долинув голос Пола: друг знову запитав, з ким Артур розмовляє. Той попросив усе забути й вибачився за пізній дзвінок. Пол схвильовано запитав, чи все гаразд і чи не потрібно йому заіхати. Артур заспокоїв його – запевнив, що все добре, і подякував.

- Що ж, друже, завжди прошу. Буди мене, коли забажаєш, для своїх дурниць – не вагайся. Ми ж компаньйони і в горі, і в радості. Тож коли в тебе таке горе, буди мене й ділися. То мені можна йти спати чи тобі потрібно щось іще?

- Добраніч, Поле.

Обидва покладали слухавки.

- Відвезіть мене до лікарні – і все проясниться.

- Ні, я вас туди не везиму. Переступивши поріг, я визнаю, ніби вірю в цю абсурдну історію. Я стомився, міс, і хочу спати, тож забирайте мою кімнату, а я ляжу на дивані – ну або ж ви підете звідси. Це моя остання пропозиція.

- О, то я знайшла когось іще впертішого за себе. Ідіть до своєї кімнати, мені не потрібне ліжко.

- А ви чим займатиметеся?

- А вам яка різниця?

- Різниця є, ось і все.

- Я лишуся тут, у вітальні.

- До завтрашнього ранку, а потім...

- Так, до завтрашнього ранку, дякую за вашу щедрю гостинність.

- І ви не підете шпигувати за мною до спальні?

- Якщо ви мені не вірите, зачиніть двері на ключ. До того ж якщо ви спите голим, то не хвилюйтеся, я вас уже бачила!

- А хіба ви вуаеристка?

- Нещодавно у ванній, щоб вас не бачити, я мала бути сліпою, а не вуаеристкою.

Артур зашарівся і побажав дівчині доброї ночі.

- Так, добраніч, Артуре, солодких снів.

Артур пішов до спальні й хряснув дверима.

- Божевільна якась, - буркнув він. - Та й історія пришелепкувата.

Він упав на ліжку. Зелений циферблат радіобудильника показував пів на другу. Чоловік спостерігав, як змінюються цифри, до другої години одинадцяти хвилин. Тоді різко підскочив, натягнув в'язаний светр, джинси та шкарпетки і вийшов до вітальні. Лорен сиділа по-турецьки на підвіконні. Коли ввійшов Артур, вона заговорила, не обертаючись:

- Мені подобається цей краєвид, а вам? Саме він спокусив мене на цю квартиру. Люблю милуватися мостом. А ще люблю влітку відчиняти вікно й слухати туманні горни вантажних човнів. Я завжди мріяла порахувати хвили, що розбиваються об носи кораблів, перш ніж ті проминають «Золоту Брану».

- Гарзд, поїхали, - тільки й відповів він.

- Справді? І яка муха вас укусила?

– Ви спаскудили мені ніч. Горить сарай – гори й хата. Краще владнати питання ввечері, адже завтра я маю працювати. У мене важлива зустріч в обідню пору, тож не завадило б, щоб я поспав хоча б дві години. Поїхали зараз. А ви не квапитеся?

– Ідіть, я до вас приєднаюся.

– Де ви до мене приєднаєтеся?

– Я приєднаюся, запевняю вас, довіртеся хоча б на дві хвилини.

На думку Артура, він і так забагато їй довіряє, зважаючи на ситуацію. Перш ніж вийти з квартири, він перепитав її прізвище. Вона повідомила його, як і поверх та номер лікарняної палати, де має лежати, – п'ятий поверх, палата № 505. Лорен додала, що запам'ятати легко, адже там одні п'ятірки. Артур же не бачив нічого легкого в тому, що на нього чекало. Він зачинив за собою двері, спустився сходами й вийшов на паркінг. Лорен уже сиділа в машині, уместившись на задньому сидінні.

– Не знаю, як вам це вдалося, але вражаючий трюк. Мабуть, ви колега Гудіні!

– Хто це такий?

– Гудіні, фокусник.

– А ви чимало знаєте.

– Пересідайте наперед, у мене немає водійського картуза.

– Будьте поблажливішими, я ж казала, що мені ще бракує точності. Задне сидіння – це не так погано, могла ж і на капот приземлитися. Але я зосередилася саме на середині машини. Запевняю, прогрес швидкий і беззаперечний.

Лорен перебралася на сидіння біля Артура. Запала тиша. Дівчина дивилась у вікно. Артур прямував у ніч. Він поцікавився, як йому поводитися після приїзду до лікарні. Лорен запропонувала вдати її двоюрідного брата з Мексики, який, щойно дізнався про трагедію, їхав цілий день і всю ніч. Він має сісти на літак до Англії

на світанку й найближчі півроку не повернеться, саме тому необхідно порушити правила й дозволити йому побачити любу кузину, хай навіть у такий пізній час. Сам Артур не вважав, що схожий на мешканця Південної Америки, тому зазначив, що ці байки не спрацюють.

Дівчина ж зауважила, що він надто песимістично налаштований, і якщо зараз нічого не вдасться, завжди можна повернутися наступного дня. Не варто перейматися. Лорен куди більше хвилювалася через його уяву.

«Сааб» заїхав на територію лікарні. Лорен зазначила, що слід повернути праворуч, а потім виїхати на другу вулицю ліворуч і запаркуватись одразу за гірською сосною. Щойно вони зупинилися, вона вказала кінчиком пальця на нічний дзвоник, уточнивши, що не варто дзвонити надто довго, бо це їх бісить.

– Кого – їх? – запитав Артур.

– Медсестер, яким часом доводиться йти аж з іншого боку коридору. Вони ж не вміють телепортуватися. Та прокиньтесь ви нарешті!

– Я б із задоволенням.

5

Артур вийшов з машини й двічі коротко подзвонив у двері. Перед ним з'явилася невисока жіночка, очі якої обрамляли окуляри в роговій оправі. Вона прочинила двері й запитала, що йому треба. Артур розповідав свою побрехеньку так правдоподібно, як тільки міг. Медсестра повідомила йому про правила, які, раз уже вигадані кимось, мусять діяти, тож Артуру лишається тільки повернутися завтра й відкласти свій від'їзд.

У відповідь на те молодик благав, нагадував про виняток, який підтверджує всі правила, але зрештою готовий був підкоритися з болем у серці. Медсестра таки здалася, поглянула на годинник і промовила:

– Я маю робити обхід, тож ідіть за мною, не галасуйте й нічого не торкайтеся. Щоб за п'ятнадцять хвилин вийшли.

Він узяв її за руку й поцілував на знак подяки.

– Ви всі такі в Мексиці? – усміхнулася жінка.

Вона пропустила Артура в приміщення лікарні й попросила йти за нею. Вони дісталися до ліфтів і піднялись одразу на п'ятий поверх.

– Я проведу вас до палати, завершу обхід і заберу вас. Нічого не торкайтеся.

Вона прочинила двері з номером 505. У палаті панувала напівтемрява. Здавалося, ніби жінка, яка лежала на осяяному простою лампою ліжку, поринула в глибокий сон. Біля входу Артур не міг розгледіти рис її обличчя. Медсестра тихо промовила:

– Я лишу двері відчиненими, проходите. Ви її не розбудите, однак стежте за словами, які кажете біля неї. Бо з хворими в комі нічого не можна знати напевно. Принаймні так кажуть лікарі. У мене щодо цього інша думка.

Артур навшпиньки зайшов до палати. Лорен уже стояла біля вікна. Вона попросила чоловіка підійти ближче:

– Підходьте, я вас не вкушу.

Молодик без упину запитував себе, що взагалі тут робить. Наблизившись до ліжка, він опустив очі. Схожість була неймовірною. Нерухома жінка здавалася блідішою, ніж її усміхнений двійник, але, як не зважати на цю деталь, їхні риси були ідентичними. Тоді він позадкував на крок.

– Це неможливо! Ви її сестра-близнючка?

– Ви безнадійний! Немає у мене сестри. Це я, лежу ось там. Просто собі я. Допоможіть мені й визнайте неможливе. Це не фокус, та й ви не спите. Артуре, у мене немає нікого, крім вас, повірте, ви не можете просто відвернутися. Мені потрібна ваша допомога, ви єдина людина на всій землі, з якою я – вперше за

півроку – можу розмовляти, єдине людське створіння, яке відчуває мою присутність і чує мене.

– Чому я?

– Не маю ані найменшої гадки, у всьому цьому взагалі нічого логічного немає.

– «Усе це» дуже лякає.

– Гадаєте, мені не страшно?

Про страх Лорен і сама багато могла б розповісти. Вона бачила, як її власне тіло в'януло, наче овоч, з кожним днем, оповите катетером і крапельницею для отримання поживних речовин. Вона не мала жодної відповіді ні на його запитання, ні на свої – ті самі, які вона щодень ставила собі після катастрофи.

– Я запитую себе про таке, що ви й уявити не здатні.

Сумно поглянувши на Артура, вона поділилася з ним своїми сумнівами та страхами: скільки ще триватиме цей загадковий феномен? Чи зможе вона повернутися хоча б на кілька днів до життя нормальної жінки, здатної ходити на власних ногах і обіймати тих, кого любить? Навіщо вона присвятила стільки років вивченню медицини, якщо все закінчиться так? Скільки ще днів лишилося, перш ніж її серце зупиниться? Вона бачила, як помирає, і ціпеніла від жаху.

– Я привид людини, Артуре.

Чоловік опустил очі, аби не зустрітися з поглядом Лорен.

– Щоб померти, потрібно піти, а ви й досі тут. Ходімо, ми повертаємося. Я стомився, та й ви також. Я вас підвезу.

Він поклав руку їй на плече та обійняв, ніби щоб утішити. Обернувшись, він опинився перед медсестрою. Жінка здивовано витріщалася на відвідувача.

– У вас судома?

- Ні, а що?

- Ваша рука застигла в повітрі зі стиснутою долонею. Це не судома?

Артур різко відпустив плече Лорен і звісив руку вздовж тулуба.

- Ви не бачите її, так? - запитав він у медсестри.

- Кого я не бачу?

- Нікого!

- Хочете трішки відпочити перед від'їздом? Здається, ви дивно поведіться.

Медсестра хотіла заспокоїти його, адже це завжди великий шок. Казала, що «все гаразд», «це мине».

Артур відповів повільно - неначе враз розгубив усі слова і тепер їх шукає:

- Ні, все гаразд, я піду.

Медсестра схвильовано запитала, чи знайде він шлях. Опанувавши себе, він заспокоїв жіночку, сказавши, що вихід наприкінці коридору.

- Тоді я лишаю вас тут, бо маю трохи роботи в сусідній палаті - треба поміняти постільну білизну. Трапилася маленька неприємність.

Артур попрощався з нею і вийшов у коридор. Медсестра побачила, як він горизонтально відставив руку й пробурмотів:

- Я вірю вам, Лорен, вірю.

Медсестра насупилася й повернулася в сусідню палату, міркуючи: «Ох! Як же це їх усіх шокує, що ще скажеш».

Артур і Лорен пірнули в кабінку ліфта. Артур не підводив очей. Він нічого не казав, і вона також. Вони вийшли з лікарні. Північний вітер увірвався в затоку й приніс із собою колючий дрібний дощ. Було холодно, хоч вовків ганяй. Чоловік підняв комір пальта до потилиці й відчинив дверцята машини для Лорен.

– Пригальмуймо трохи з усім цим ходінням крізь стіни та вчинімо як треба, будь ласка!

Вона сіла в машину звичайним способом і всміхнулася.

Поверталися мовчки – ні він, ні вона не зронили й слова. Артур зосередився на дорозі, Лорен милувалася хмарами крізь вікно. Тільки коли вони під'їхали до будинку, дівчина, не відриваючи погляду від неба, промовила:

– Я дуже любила ніч – за її тишу, за силуети без тіней, за погляди, якими не обмінюються вдень. Неначе місто ділиться між двома світами, що не зустрічаються один з одним, і жоден навіть не здогадується про існування іншого. Безмір людських створінь, що зринають у сутінках і розчиняються на світанку. Нікому не відомо, куди вони прямують. Про них знали тільки ми в лікарні.

– А все ж це божевільна історія. Визнайте. Таке складно прийняти.

– Є таке, але не варто зациклюватися й проводити решту ночі, повторюючи це.

– Що там лишилося від тієї ночі!

– Паркуйте машину, я чекатиму на вас нагорі.

Артур запаркувався на вулиці, щоб не будити сусідів шумом гаражних дверей. Він піднявся сходами й зайшов до квартири. Лорен сиділа по-турецьки посеред вітальні.

– Ви цілилися на диван? – весело запитав він.

– Ні, на килим. На ньому й опинилася.

- Брешете, я певен, що ви цілилися на диван.

- Кажу вам, я планувала приземлитися на килим!

- З вас погана актриса.

- Я хотіла б приготувати вам чаю, але... Ідіть краще відпочивати, бо лишилося надто мало годин для сну.

Він розпитував її про обставини нещасного випадку, а вона розповіла про «примху старої англійки», про свою улюблену машину «тріумф» і про вихідний у Кармелі на початку минулого літа, що завершився на Юніон-сквер. Вона не знала, що сталося тоді.

- А ваш хлопець?

- Що - мій хлопець?

- Ви їхали на зустріч із ним?

- Перефразуйте ваше запитання, - усміхнулася Лорен. - Воно має звучати так: «Чи був у вас хлопець?»

- Чи є у вас хлопець? - повторив Артур.

- Дякую за теперішній час. Вони в мене бували.

- Ви не відповіли.

- А вас це стосується?

- Ні, зрештою, сам не знаю, навіщо лізу.

Артур розвернувся й попрямував до спальні.

- Може, ви таки відпочинете на ліжку? А я розташуюсь у вітальні.

Лорен подякувала за галантність, але відмовилася, бо їй і на дивані буде добре. Артур пішов спати надто втомленим, щоб міркувати про те, що відкрив цей вечір, – вони все обговорять завтра. Перш ніж зачинити двері, він побажав гості солодких снів, а вона попросила про останню послугу:

– Чи могли б ви поцілувати мене в щоку?

Артур запитально схилив голову.

– Так ви схожі на десятирічного хлопчика. Я просто попросила поцілувати мене в щоку. Мене вже півроку ніхто не обіймав.

Чоловік повернувся, підійшов до Лорен, узяв її за плечі й поцілував в обидві щоки. А вона притислася до його грудей. Артур почувався недоладним і розгубленим. Він незграбно обійняв її тендітні стегна. Вона провела щокою по його плечі.

– Дякую, Артуре, дякую за все. Тепер ідіть відпочивати, а то почуватиметея виснаженим. Я скоро вас розбуджу.

Він попрямував до спальні, зняв светр і сорочку, кинув штани на стілець і пірнув під ковдру. За кілька хвилин його здолав сон. Доки Артур міцно спав, Лорен, лишившись у вітальні, заплющила очі, зосередилася – і приземлилася навпроти ліжка, на бильце крісла. Вона дивилася, як квартирант спить. Його обличчя було безтурботним; дівчина навіть помітила усмішку, що грала в кутиках вуст. Кілька довгих хвилин вона спостерігала за ним, доки її й саму не зборов сон. Це вперше вона заснула після катастрофи.

Коли Лорен прокинулася – близько десятої ранку – Артур іще міцно спав.

– Трясця, – буркнула вона, сіла біля ліжка й енергійно потрусилася чоловіка. – Прокидайтеся, вже дуже пізно.

– Керол-Енн, не так гучно.

– Чарівно, просто чарівно. Час прокидатися, уже п'ять хвилин на одинадцяті. І це не Керол-Енн.

Артур спершу злегка розплющив очі, а тоді враз витріщив їх і різко сів на ліжку.

- Порівняння розчаровує? – запитала вона.

- Ви справді тут, це не сон?

- А цього можна було й уникнути, надто вже очевидна реакція. Краще б вам поквапитися, десята година вже проминула.

- Що? – закричав він. – Ви ж мали мене розбудити!

- Я не глуха. А що, Керол-Енн слабувала на вуха? Вибачте, я заснула, такого зі мною не було, відколи я потрапила до лікарні, і я сподівалася відсвяткувати це з вами, але бачу, ви не в гуморі. Тож ідіть збирайтеся.

- Притримайте цей іронічний тон, це ви спаскудили мені ніч, а тепер ще й за ранок узялися. Тож попрошу, годі!

- Ви страшенно чарівний зранку. Коли спите, ви подобаєтеся мені більше.

- Ви що, влаштовуєте мені сцену?

- Навіть не мрійте! І йдіть уже вдягатися, а то знову я буду винна.

- Звісно ж, це ви винні. А тепер будьте ласкаві вийти, бо під ковдрою я голий.

- А ви нині стали соромливим?

Артур попросив припинити сімейну сцену із самого ранку й мав нещастя завершити своє речення словами «бо інакше...».

- «Інакше» – це те слово, яке часто переповнює чашу! – відповіла Лорен ударом на удар.

Злісним тоном вона побажала йому вдалого дня і різко зникла.

Артур роззирнувся, кілька секунд повагався, а тоді покликав:

– Лорен? Досить, я знаю, що ви тут. Але у вас справді кепський характер. Виходьте вже, це безглуздо.

Голий, він стояв посеред вітальні й розмахував руками – і зненацька перетнувся поглядом із сусідом з будинку навпроти, який здивовано спостерігав за ним зі свого вікна. Артур приземлився на диван, схопив плед, обгорнув його навколо стегон і пішов до ванної, бурмочучи:

– Я стою в чім мати народила посеред вітальні й розмовляю сам із собою – що це за божевільна історія?

Зайшовши до ванної, він відчинив двері гардеробу й тихенько запитав:

– Лорен, ви тут?

У відповідь – ні звуку, і це засмутило Артура. Він хутко прийняв душ. Відтак побіг до своєї кімнати, ще раз заскочивши до гардеробу. Жодної реакції не було, тож він надягнув костюм. Чоловік тричі перев'язував вузол краватки, лаючись:

– Здається, сьогодні руки в мене ростуть не з того місця!

Одягнувшись, Артур рушив на кухню, понишпорив стільницею, шукаючи ключі – ті виявилися в кишені. Він квапливо вийшов з квартири, зупинився, обернувся і ще раз відчинив двері:

– Лорен, ви ще не тут?

Кілька секунд панувала тиша. Тоді Артур зачинив двері на подвійний замок. Спустившись одразу на паркінг через внутрішні сходи, він узявся шукати свою машину, а потім згадав, що лишив її на вулиці. Перебіг коридор і зрештою опинився надворі. Підвівши погляд, він знову побачив сусіда, що спантеличено спостерігав за ним. Сором'язливо йому всміхнувся, незграбно демонструючи ключі у дверцятах авто, сів за кермо й блискавично помчав геть.

Коли чоловік прибув на роботу, у вестибюлі йому зустрівся компаньйон. Побачивши Артура, Пол кілька разів хитнув головою й скривився, перш ніж звернутися до нього:

- Тобі варто було б узяти кілька вихідних.

- Сам їх бери, Поле, і не доколупуй мене із самого ранку.

- Чарівно, ти сама ввічливість.

- Може, візьмешся за свої справи?

- Ти бачився з Керол-Енн?

- Ні, я не бачився з Керол-Енн, із Керол-Енн усе скінчено, ти чудово це знаеш.

- Якщо ти вже опинився в такому стані, є лише два пояснення: Керол-Енн або новенька.

- Ні, жодної новенької немає. Відійди, я вже і так спізнився.

- Ні, серйозно, зараз тільки за чверть одинадцята. Як її звати?

- Кого?

- Ти свою пику бачив?

- А що з моєю пикою?

- Ти ніби провів ніч із танком! Тож розповідай.

- Але мені немає чого розповідати.

- А твій нічний дзвінок, коли ти верз усілякі дурниці, що це було?

Артур поглянув на компаньйона.

– Послухай, учора ввечері я з'їв якусь бридоту, тому огидно почувався вночі. Я дуже мало спав. Будь ласка, я зараз не в гуморі, дозволь пройти, я справді спізнююся.

Пол відступив, але поплескав Артура по плечу, коли той проминав його.

– Я ж твій друг, хіба ні?

Артур озирнувся, тож Пол додав:

– Ти розповів би мені, якби опинився в халепі?

– Ти що, не з тієї ноги встав? Я просто погано спав сьогодні, ось і все. Не треба робити з мухи слона.

– Добре, добре. Зустріч о першій годині, вони на нас чекатимуть на горішньому поверсі готелю «Хаятт Ембаркадеро». Якщо хочеш, поїдемо разом, я потім повернуся до офісу.

– Ні, я візьму свою машину, бо потім маю зустріч.

– Як забажаєш!

Артур зайшов до кабінету, поставив сумку й сів. Викликав свою асистентку, замовив кави, повернув крісло, розташувавшись обличчям до краєвиду, відхилився назад і замислився.

За кілька секунд Морін постукала у двері, тримаючи в одній руці папку «На підпис», а в іншій – кухлик і пончик, що балансував на краю блюдечка. Вона поставила гарячий напій на край столу.

– Я додала вам молока. Гадаю, це ваша перша кава за сьогоднішній ранок.

– Дякую. Морін, а що в мене з пикою?

- Вона промовляє: «Я ще не випив ранкової кави».

- Я ще не випив ранкової кави!

- Для вас є повідомлення, але снідайте спокійно, там нічого термінового. Лишаю вам листи на підпис. У вас усе гаразд?

- Так, усе гаразд, просто я дуже стомлений.

Саме цієї миті в кабінеті матеріалізувалася Лорен, ледь-ледь оминувши край столу. Вона швидко зникла з поля зору Артура, впавши на килим. Чоловік ураз підскочив.

- Ви не забилися?

- Ні, ні, все гаразд, - відказала Лорен.

- Чому б це я мала забитися? - запитала Морін.

- Ні, не ви, - заперечив Артур.

Морін скинула поглядом кімнату.

- Нас тут небагато.

- Просто думки вголос.

- Ви подумали вголос, що я забилася?

- Та ні, я подумав про іншу людину, але висловився вголос, з вами таке не траплялося?

Лорен, що сиділа на краю столу, закинувши ногу на ногу, вирішила перебити Артура:

- Зовсім не обов'язково порівнювати мене із жахіттям!

- Але я не називав вас жахіттям.

- Цього ще бракувало! Тоді вам доведеться шукати інші жахіття, які готуватимуть для вас каву, - відрізала Морін.

- Морін, я звертаюся не до вас!

- У кабінеті привид чи мене раптом вразила часткова сліпота і я чогось не помічаю?

- Вибачте, Морін, це кумедно, я сам кумедний. Я виснажений, базікаю вголос і зовсім не зосереджений.

Морін поцікавилася, чи чув він узагалі про депресію від перевтоми.

- Знаєте, треба діяти, щойно проявляються перші ознаки, інакше потім доведеться відновлюватися протягом місяців.

- Морін, я не в депресії через перевтому, у мене була кепська ніч, ось і все.

Лорен продовжила:

- Ах! От воно що, кепська ніч, жахіття...

- Припиніть, будь ласка, це неможливо, дайте мені хвилинку.

- Але ж я нічого не сказала! - вигукнула Морін.

- Морін, залиште мене, будь ласка, я маю зосередитися, трішки розслабитися - і все буде гаразд.

- Ви розслабитесь? Артуре, я хвилююся за вас. Я дуже за вас хвилююся.

- Та ні, все добре.

Він попросив секретарку вийти й не перемикає на нього жодний дзвінок, бо йому потрібен спокій. Морін знехотя вийшла й зачинила двері. У коридорі вона перетнулася з Полем і попросила побалакати з ним кілька хвилин наодинці.

Лишившись сам у кабінеті, Артур пильно поглянув на Лорен.

– Ви не можете ось так зненацька з'являтися, через вас я опиняюсь у незручному становищі.

– Я хотіла перепросити за ранок, бо поводитися нестерпно.

– Це ви мені вибачте, я був у жахливому настрої.

– Не варто витратити ранок на вибачення одне перед одним, я хотіла поговорити з вами.

Пол зайшов не стукаючи.

– Можна перекинутися з тобою словом?

– Саме це ти й робиш.

– Я щойно розмовляв із Морін. Та що з тобою таке?

– Та дайте вже мені спокій, варто раз запізнитися і прийти втомленим, як миттєво оголошують, що я в депресії.

– Я не казав, що ти в депресії.

– Ні, але таку думку висловила Морін. Здається, вона вважає, ніби я змарнів.

– Не змарнів, а мариш.

– Я справді марю, друже.

– Чому? Ти когось зустрів?

Артур широко розкинув руки й, хитро зиркнувши на компаньйона, кивнув на знак згоди.

– Ось бачиш, ти нічого не можеш від мене приховати. Я ж казав. Я її знаю?

– Ні, це неможливо.

– Розкажеш про неї? Хто це? І коли я з нею познайомлюся?

– Це буде трохи складно, адже вона фантом. У моїй квартирі мешкає привид, я вчора випадково про це довідався. Це примарна жінка, що ховалася в шафі моєї ванної. Я провів із нею ніч – однак не спав, хоч вона й дуже гарна як на привида, не... – він скорчив гримасу, вдаючи мерця, – зовсім ні, красива дівчина з того світу, але не те щоб вона прийшла з того світу, радше не пішла з цього, якимось так. Тепер тобі зрозуміліше?

Пол співчутливо глянув на друга.

– Гаразд, я відправлю тебе до лікаря.

– Та годі, Поле, зі мною все гаразд, – відказав Артур і звернувся до Лорен: – Буде нелегко.

– Що буде нелегко? – поцікавився Пол.

– Я не до тебе звертався.

– Ти звертався до привида, він у цій кімнаті?

Артур нагадав, що йдеться про жінку, і повідомив, що вона сидить просто біля нього, на краю столу. Пол із сумнівом поглянув на компаньйона й дуже повільно провів долонею по його робочому столу.

– Послухай, я знаю, що часто розігрував тебе всілякими дурницями, але зараз, Артуре, ти мене лякаєш. Ти б себе бачив: наче блекоти наївся.

– Я стомився, мало спав і справді маю кепську пику, проте всередині чудово почуваюся. Запевняю тебе: все гаразд.

– Всередині чудово почуваєшся? Бо зовні виглядаєш не дуже. А як справи по боках?

– Поле, дай мені попрацювати, ти мій друг, а не психотерапевт, у мене взагалі немає психотерапевта. Він мені просто не потрібен.

Пол попросив його не приходити на підписання угоди, що ось-ось має відбутися, адже через нього вони втратять контракт.

– Гадаю, ти не усвідомлюєш свого стану. Ти лякаєш.

Артур розгнівався, підвівся, взяв сумку й рушив до дверей.

– Гаразд, я лякаю і марю, тому повертаюся додому. Посунься і дай мені вийти. Ходімо, Лорен!

– Ти геній, Артуре, це просто неймовірний номер!

– Немає в мене жодного номера, Поле. Твій розум – як би сказати – надто звичайний, щоб уявити, що я переживаю. Примітка: я не серджуся, бо дуже змінився з учорашнього вечора.

Кінець ознакомительного фрагмента.

notes

Примечания

1

Кармел (англ. Carmel, повна назва – Carmel-by-the-Sea) – містечко на березі Тихого океану в окрузі Монтерей, штат Каліфорнія. (Тут і далі примітки перекладача, якщо не зазначено іншого.)

2

Марина – район у Сан-Франциско.

3

Канатний трамвай – один із видів громадського транспорту в Сан-Франциско й одна із цікавинок міста. Це гібрид трамвая з фунікулером і канатною дорогою.

4

Формайка – назва міцного жаростійкого пластику, що використовується для покриття кухонних меблів.

5

Тетраплегія – параліч усіх чотирьох кінцівок.

6

Пастрімі – м'ясний делікатес із яловичини. Страва єврейської кухні Румунії та Молдови.

7

«Вотергейт» – архітектурний комплекс у Вашингтоні. Готель став відомим через «Вотергейтський скандал» 1972–1974 рр., що закінчився відставкою президента США Річарда Ніксона.

Купити: https://tn.knigapoisk.com/ru/lev-_mark/m-zh-nebom-zemleyu

Текст предоставлен ООО «ИТ»

Прочитайте эту книгу целиком, купив полную легальную версию: [Купити](#)